

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК РЕСПУБЛИКИ АРМЕНИЯ
NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF THE REPUBLIC OF ARMENIA

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ЕРЕВАНСКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
YEREVAN STATE UNIVERSITY

**ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ
«ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅՈՒՆԸ
ԵՎ ՀԱՏՈՒՅՄԱՆ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐԸ»**

22–23 նոյեմբերի 2016 թ.

**МЕЖДУНАРОДНАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ
«ГЕНОЦИД АРМЯН И ПРОБЛЕМА
ВОЗМЕЩЕНИЯ»,**

22–23 ноября 2016 г.

**INTERNATIONAL CONFERENCE
«THE ARMENIAN GENOCIDE
AND THE PROBLEM OF REPARATION»**

22–23 November 2016

**ԾՐԱԳԻՐ
ПРОГРАММА
PROGRAM**

ԿԱԶՄԿՈՄԻՏԵ

ՅՈՒՐԻ ՍՈՒՎԱՐՅԱՆ

ԳԱԱ հայագիտության և հաս. գիտությունների բաժանմունքի
սկադեմիկոս քարտուղար

ԱՐԱՄ ՄԻՄՈՆՅԱՆ

ԵՊՀ ռեկտոր

ԱՇՈՏ ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ պատմության ին-տի
տնօրեն

ՌՈՒԲԵՆ ՍԱՖՐԱՍՏՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ արևելագիտության ին-տի
տնօրեն

ՎԼԱԴԻՄԻՐ

ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվ.

ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

տնտեսագիտության ին-տի տնօրեն

ՊԱՎԵԼ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ հնագիտության և
ազգագրության ին-տի տնօրեն

ԱՐԱՐԱՏ ԱՂԱՍՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ արվեստի ին-տի տնօրեն

ԳԵՎՈՐԳ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ փիլիսոփայության, սոցիոլո-
գիայի և իրավունքի ին-տի տնօրեն

ՎԱՐԴԱՆ ԴԵՎՐԻԿՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ Մ.Աբեղյանի անվ.

գրականության ին-տի տնօրեն

ԷԴԻԿ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետի
ղեկան

ԳԱԳԻԿ ՂԱԶԻՆՅԱՆ

ԵՊՀ իրավագիտության

ֆակուլտետի ղեկան

ԱՐՄԵՆ ՄԱՐՈՒՔՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ պատմության ին-տի

Հայկական հարցի և Հայոց

ցեղասպանության պատմության

բաժնի վարիչ

ՍՈՒՐԵՆ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ Հայոց ցեղասպանության

թանգարան-ինստիտուտի

փոխտնօրեն

ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ԲԱՑՈՒՄ ԵՎ

ԼԻԱԳՈՒՄԱՐ ՆԻՍՏ

22 նոյեմբերի 2016 թ.

Ժամը՝ 10⁰⁰-12⁰⁰

ԸԸ ԳԱԱ նախագահության նիստերի դահլիճ

Բացման խոսք

ԸԸ ԳԱԱ հայագիտության և հասարակական գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս քարտուղար **Յուրի Սուվարյան**

Ողջունի խոսք

Երևանի պետական համալսարանի ռեկտոր

Արամ Մինոնյան

ԸԸ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի տնօրեն

Աշոտ Մելքոնյան

ԸԸ ԳԱԱ արևելագիտության ինստիտուտի տնօրեն

Ռուբեն Սաֆրասյան

Զեկուցումներ

Եվա Սալկելիչ-Մյուներլին (Լեհաստան) Հայոց ցեղասպանության վնասների հատուցման հարցի քննարկումը միջազգային իրավունքի նորմերի հիման վրա

Արմեն Մարության (Հայաստան) Հայոց ցեղասպանության հետևանքների հաղթահարման հնարավոր ճանապարհային քարտեզի ուրվագծման հարցի շուրջ

Հարություն Խաչատրյան (Ֆրանսիա) Տեղեկատվության ներկայացումն ու հատուցման խնդիրը

Արա Պասյան («Մոդուս վիվենդի» կենտրոն) Վուդրո Վիլսոնի իրավարար վճիռը (22 նոյեմբերի 1920 թ.) որպես Հայաստանի Հանրապետության տարածքային ամբողջականության վերականգնման իրավական հիմք

Բաժանմունք

**Ցեղասպանության հետևանքով հայ ժողովրդի կրած
Ֆինանսական և գույքային կորուստները**

22 նոյեմբերի 2016 թ.

Ժամը 12²⁰-14²⁰

ՀՀ ԳԱԱ նախագահության նիստերի դահլիճ

**Նախագահողներ՝ Վլադիմիր Հարությունյան,
Էդիկ Մինասյան**

1. **Հայկ Մելիք-Աղամյան (ՀՀ ԳԱԱ ԵԳԻ)** «Օսմանյան կայսրության հանքահումքային ռեսուրսները ցեղասպանության հետևանքով հայերի ունեցրված համատեքստում (1894-1923 թթ.)»
2. **Անապունի Վիրաբյան, Գոհար Ավագյան (ՀԱԱ)** Հայոց ցեղասպանության հետևանքով Էրզրումի հայության կրած նյութական կորուստները
3. **Անահիդ Ասրոյան (ՀՀ ԳԱԱ ՏԻ)** «Բուրսայի նահանգի հայերի ֆինանսատնտեսական վիճակը և նյութական կորուստները հայոց ցեղասպանության տարիներին»
4. **Անի Ոսկանյան (ՀՀ ԳԱԱ ՏԻ)** «Աղանայի նահանգի հայերի ֆինանսատնտեսական վիճակը եվ նյութական կորուստները հայոց ցեղասպանության տարիներին»

5. **Անուշ Հովհաննիսյան (ՀՀ ԳԱԱ ԱԻ)** «Հայկական համայնքային կալվածքների խնդիրը Թուրքիայի Հանրապետությունում ունեցրկման քաղաքականության շարունակականությունը»
6. **Հարություն Մարության (ՀՀ ԳԱԱ ՀԱԻ)** Փոխհատուցման ստացման հրեական փորձից. «Պահանջների կոնֆերանս» կազմակերպության ձևավորումը և գործունեությունը
Քննարկում

Բաժանմունք

**Ցեղասպանության հետևանքների հաղթահարման
իրավական խնդիրները և հայ ժողովրդի կրած
մշակութային-քաղաքակրթական կորուստները**

22 նոյեմբերի 2016 թ.

Ժամը 12²⁰-14²⁰

ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտի նիստերի դահլիճ

**Նախագահողներ՝ Արարայր Աղասյան,
Պավել Ավերիսյան**

1. **Արթուր Վաղարշյան (ԵՊՀ)** Հայ դատի խնդիրը որպես ազգային սահմանադրական քաղաքանության հիմնահարց
2. **Սեդա Գասպարյան (ԵՊՀ)** 1948 թ. ՄԱԿ-ի Ցեղասպանության կոնվենցիան և Թուրքիայի պատասխանատվությունն իր նախորդի ոճրագործությունների համար»

3. **Էդիկ Մինասյան (ԵՊՀ)** Հայոց ցեղասպանության միջազգային ճանաչման և պահանջատիրության հիմնախնդիրները ՀՀ անկախության շրջանի պաշտոնական փաստաթղթերում
4. **Հասմիկ Սյրեփանյան (ՀՀ ԳԱԱ ԱԻ)** Հայոց ցեղասպանությունը և Օսմանյան կայսրության նախարարական, վարչական ու դիվանագիտական անձնակազմը
5. **Մարտիկ Գասպարյան (Ռուսաստանի բնական գիտությունների ակադեմիայի հայկական գիտական կենտրոն)** Մշակութային ժառանգության գնահատման և մշակութային ցեղասպանության հետևանքով հասցված վնասի հատուցման հարցում կվալիմետրիկ մեթոդի կիրառումը
6. **Դավիթ Քերթմենջյան (ՀՀ ԳԱԱ ԱրվԻ)** Հայկական մեմորիալ ձարտարապետության նոր զարգացումները անկախության ժամանակաշրջանում

Քննարկում

Բաժանմունք
Հայոց ցեղասպանության և հատուցման խնդրի
արտացոլումը գրականության մեջ
22 նոյեմբերի 2016 թ.
Ժամը 12²⁰-14²⁰

ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտի նիստերի
դահլիճ

Նախագահողներ՝ Վարդան Դերիկյան,
Արծրուն Ավագյան

1. **Քնարիկ Տեր-Դավթյան-Արևշարյան (ՀԶԳԻԹ)** Կարապետ Գարիկյանի «Փոքր Հայքի և նրա մայրաքաղաք Սեբաստիայի ոչնչացումը» գիրքը որպես Հայոց ցեղասպանության պատմության կարևոր սկզբնաղբյուր
2. **Ինգա Ավագյան (ՀՀ ԳԱԱ ՇՀՀԿ), Համիկ Հմայակյան (ՀՀ ԳԱԱ ԱԻ)** Մեծ եղեռնը վերապրած Գ. Հմայակյանի «Ժմ կյանքը» հուշապատումը և «Թզբեիր» ստեղծագործությունը
3. **Լուսինե Վարդանյան (ՀՀ ԳԱԱ ԳԻ)** Էլիֆ Շաֆաքի վեպը՝ Ստամբուլի և Հայոց ցեղասպանության մասին. Գրականություն և ճշմարտություն
4. **Սուսաննա Հովհաննիսյան (ՀՀ ԳԱԱ ԳԻ)** Հովաննես Թումանյանը իբրև վավերագրող և հատուցման պահանջատեր
5. **Արմեն Կարապետյան (ՀՀ ԳԱԱ ՊԻ)** Արևմտյան Հայաստանի կորստյան նկատառումներն ու մտահոգությունները «Արմենիա» պարբերականի էջերում

6. **Կարինե Առաքելյան (ՀՀ ԳԱԱ ԼԻ)** Հայոց ցեղասպանության լուսաբանումը լիբանանահայ գրական մամուլի էջերում

Քննարկում

Բաժանմունք

**Ցեղասպանության հետևանքով հայ ժողովրդի կրած
ժողովրդագրական կորուստները**

23 նոյեմբերի 2016 թ.

Ժամը 10⁰⁰-12⁰⁰

ՀՀ ԳԱԱ նախագահության նիստերի դահլիճ

Նախագահողներ՝ Գևորգ Պողոսյան, Արմեն Մարտիրոսյան

1. **Գեղամ Բաղայան (ԵՊՀ)** Բաղեշի նահանգի Սպարկերտ գավառի հայ բնակչությունը 1914 թ.
2. **Արփինե Բաբլումյան (ՀՀ ԳԱԱ ՊԻ)** Խարբերդի նահանգի հայ բնակչությունը 1916-1923 թթ. (պատմաժողովրդագրական ուսումնասիրություն)
3. **Ռոբերտ Թաթոյան (ՀՀ ԳԱԱ ՀՅԹԻ)** Արևմտահայության թվաքանակի և Արևմտյան Հայաստանի բնակչության էթնիկական կազմի հարցերը Փարիզի հաշտության կոնֆերանսին (1919-1920 թթ.)
4. **Նարինե Մարգարյան (ՀՀ ԳԱԱ ՀՅԹԻ)** Հայ երեխաների թրքացման գործընթացն օսմանյան կայսրության պետական որբանոցներում (1915 -1918 թթ.)

5. **Նարեկ Պողոսյան (ՀՀ ԳԱԱ ՀՅԹԻ)**, Հումանիտար ինտերվենցիայի հասկացությունը Ռաֆայել Լեակինի հետազոտություններում

Քննարկում

Բաժանմունք

Հայոց ցեղասպանության պատմագիտական խնդիրներ

23 նոյեմբերի 2016 թ.

Ժամը 10⁰⁰-12⁰⁰

ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտի նիստերի դահլիճ

**Նախագահողներ՝ Ռուբեն Սաֆրասյան,
Մհեր Հովհաննիսյան**

1. **Մելիսե Անունյան (ԱՀՀՈԻԿ)** Օսմանյան աղբյուրները Հայոց ցեղասպանության մասին. Նոր փաստաթղթեր Յոզղատի դատավարության վերաբերյալ
2. **Վալերի Թունյան (ՀՊՃՀ)** Հայոց ցեղասպանության նենգափոխումը Թուրքիայի պատմագիտության մեջ
3. **Ֆելիքս Մովսիսյան (ՎՊՄՀ)** Միոնիզմը և Հայոց ցեղասպանությունը
4. **Շուշան Խաչատրյան (ՀՀ ԳԱԱ ՀՅԹԻ)** Բռնությունների և սպանությունների ծիսականացման դեպքերը Մեծ եղեռնի ընթացքում
5. **Հասմիկ Գրիգորյան (ՀՀ ԳԱԱ ՀԱԻ)** Հայոց ցեղասպանությունից մինչև «քառօրյա պատերազմ». Բռնության օրինականացման մշակութային գործոնները

Քննարկում

ԼԻԱԳՈՒՄԱՐ ՆԻՍՏ ԵՎ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎԻ ՓԱԿՈՒՄ

23 նոյեմբերի 2014 թ.

Ժամը 12²⁰-13⁰⁰

ՀՀ ԳԱԱ նախագահության դահլիճ

Բաժանմունքների ղեկավարների հաղորդումները քննարկումների արդյունքների մասին

Եզրափակիչ խոսք՝

ՀՀ ԳԱԱ հայագիտության և հասարակական գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս քարտուղար

Յուրի Սուվարյան

ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐ

ԱՀՀՈՒԿ - Արևմտահայաստանի և արևմտահայության հարցերի ուսումնասիրման կենտրոն

ԵՊՀ – Երևանի պետական համալսարան

ՀԱԱ- Հայաստանի ազգային արխիվ

ՀՀ ԳԱԱ ԱԻ – ՀՀ ԳԱԱ Արևելագիտության ինստիտուտ

ՀՀ ԳԱԱ Արվի – ՀՀ ԳԱԱ Արվեստի ինստիտուտ

ՀՀ ԳԱԱ ԳԻ – ՀՀ ԳԱԱ Մ. Աբեղյանի անվան գրականության ինստիտուտ

ՀՀ ԳԱԱ ԵԳԻ – ՀՀ ԳԱԱ Երկրաբանական գիտությունների ինստիտուտ

ՀՀ ԳԱԱ ԼԻ – ՀՀ ԳԱԱ Հր. Աճառյանի անվան լեզվի ինստիտուտ

ՀՀ ԳԱԱ ՀԱԻ – ՀՀ ԳԱԱ Հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտ

ՀՀ ԳԱԱ ՀՑԹԻ – ՀՀ ԳԱԱ Հայոց ցեղասպանության թանգարան-ինստիտուտ

ՀՀ ԳԱԱ ՇՀՀԿ – ՀՀ ԳԱԱ Շիրակի հայագիտական հետազոտությունների կենտրոն

ՀՀ ԳԱԱ ՊԻ – ՀՀ ԳԱԱ Պատմության ինստիտուտ

ՀՀ ԳԱԱ ՏԻ – ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտ

ՀԶԳԻԹ – Հին ձեռագրերի գիտահետազոտական ինստիտուտ և թանգարան Մատենադարան

ՀՊՃՀ - Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարան

ՎՊՄՀ - Վանաձորի պետական մանկավարժական համալսարան

ОРГКОМИТЕТ КОНФЕРЕНЦИИ

ЮРИЙ СУВАРЯН	Академик - секретарь отделения арменоведения и общественных наук НАН РА
АРАМ СИМОНЯН	Ректор Ереванского государственного университета (ЕГУ)
АШОТ МЕЛКОНЯН	Директор Института истории НАН РА
РУБЕН САФРАСЯН	Директор Института востоковедения НАН РА
ВЛАДИМИР АРУТЮНЯН	Директор Института экономики им. М. Котаняна НАН РА
ПАВЕЛ АВETИСЯН	Директор Института археологии и этнографии НАН РА
АРАРАТ АГАСЯН	Директор Института искусств НАН РА
ГЕВОРК ПОГОСЯН	Директор Института философии, социологии и права НАН РА
ВАРДАН ДЕВРИКЯН	Директор Института литературы им. М.Абебяна НАН РА
ЭДИК МИНАСЯН	Декан исторического факультета ЕГУ
ГАГИК ГАЗИНЯН	Декан юридического факультета ЕГУ
АРМЕН МАРУКЯН	Заведующий отделом истории Армянского вопроса и Геноцида армян Института истории НАН РА
СУРЕН МАНУКЯН	Заместитель директора музея-института Геноцида армян НАН РА

ОТКРЫТИЕ КОНФЕРЕНЦИИ И ПЛЕНАРНОЕ ЗАСЕДАНИЕ

22 ноября 2016 г.

10:00–12:00

Зал заседаний Президиума НАН РА

Вступительное слово

Академик - секретарь Отделения арменоведения и общественных наук НАН РА ***Юрий Суварян***

Приветственное слово

Ректор Ереванского государственного университета

Арам Симосян

Директор Института истории НАН РА

Ашот Мелконян

Директор Института востоковедения НАН РА

Рубен Сафрастян

Доклады

Ева Салкевич-Мюнерлин (Польша) Рассмотрение проблемы возмещения ущерба Геноцида армян на основе норм международного права

Армен Марукян (Армения) О некоторых очертаниях возможной дорожной карты преодоления последствий Геноцида армян

Арутюн Хачатурян (Франция) Представление информации и проблема возмещения

Ара Папян (Центр «Модус вивенди») Арбитражное решение Вудро Вильсона (22 ноября 1920 г.) как правовая основа территориальной целостности Республики Армения

Секция

Финансовые и имущественные потери армянского народа вследствие Геноцида армян

22 ноября 2016 г.

12:20–14:20

Зал заседаний Президиума НАН РА

Председатели – *Владимир Арутюнян, Эдик Минасян*

1. *Гайк Мелик-Адамян (ИГН НАН РА)* Горнорудные ресурсы Османской империи в контексте имущественного ущерба, нанесенного армянам во время геноцида (1894–1923 гг.)
2. *Аматуни Вирабян, Гоар Авагян (НАА)* Материальные потери армян Эрзрумского вилайета вследствие Геноцида армян
3. *Анаит Астоян (ИЭ НАА)* Финансово-экономическое состояние армян в провинции Бурса и их материальные потери в годы Геноцида армян
4. *Ани Восканян (ИЭ НАА)* Финансово-экономическое состояние армян в провинции Адана и их материальные потери в годы Геноцида армян
5. *Ануш Ованнисян (ИБ НАА)* Вопрос вакуфной собственности армянской общины в турецкой республике: преемственность политики лишения владения

6. *Арутюн Марутян (ИАЭ НАА)* Из еврейского опыта получения компенсации: создание и деятельность организации «Конференции требований»

Обсуждение

Секция

Правовые вопросы и культурно-цивилизационные потери армянского народа вследствие Геноцида армян

22 ноября 2016 г.

12:20–14:20

Зал заседаний Института истории НАН РА

Председатели – *Арарат Агасян, Павел Аветисян*

1. *Артур Вагаршян (ЕГУ)* Армянский вопрос как проблема национально-конституциональной политики
2. *Седа Гаспарян (ЕГУ)* Конвенция ООН 1948 г. и ответственность Турции за преступления совершенные ее предшественницей
3. *Эдик Минасян (ЕГУ)* Проблемы международного признания Геноцида армян и возмещения в официальных документах периода независимости РА
4. *Асмик Степанян (ИБ НАН РА)* Геноцид и министерский, административный и дипломатический персонал Османской империи
5. *Мартик Гаспарян (Армянский научный центр РАЕН)* Квалиметрическая методика оценки культурного наследия и ущерба, нанесенного культурному наследию, от «культуроцида» и геноцида для репараций и реституций

6. *Давид Кертменджян (ИИск. НАН РА)* Новые разработки архитектуры армянских мемориалов в периоде независимости

Обсуждение

Секция

Отражение Геноцида армян и проблемы возмещения в литературе

22 ноября 2016 г.

12:20–14:20

Зал заседаний Института востоковедения НАН РА

Председатели – *Вардан Деврикян, Арицун Авагян*

1. *Кнарик Тер-Давтян–Аревшатян (НИМДР)* Книга Карапета Габикяна «Уничтожение Малой Армении и ее великой столицы Себастии» как важный первоисточник для истории армянского геноцида
2. *Инга Авагян (ШЦАИ НАН РА) Асмик Амаякян (ИВ НАН РА)* Воспоминания пережившего Великий геноцид Г. Амаякяна «Моя история» и его произведение «Четки»
3. *Лусине Варданян (ИЛ НАН РА)* Повесть Элиф Шафака о Стамбуле и Геноциде армян: литература и истина
4. *Сусанна Оганнисян (ИЛ НАН РА)* Ованес Туманян как свидетель и предъявитель требований
5. *Армен Карапетян (ИИ НАН РА)* Опасения по поводу возможной потери Западной Армении на страницах газеты «Армения»
6. *Карине Аракелян (ИЯ НАН РА)* Освещение Геноцида армян на страницах армянской прессы Ливана

Обсуждение

Секция

Демографические потери армянского народа вследствие

Геноцида армян

23 ноября 2016 г.

10:00–12:00

Зал заседаний Президиума НАН РА

Председатели – *Геворг Погосян, Армен Марукян*

1. *Гегам Бадалян (ЕГУ)* Армянское население уезда Спаракерт Битлисской провинции в 1914 г.
2. *Арпине Баблумян (ИИ НАН РА)* Армянское население Харбердской провинции в 1916–1923 гг. (историко-демографическое исследование)
3. *Роберт Татоян (МИГА НАН РА)* Вопросы численности западных армян и этнического состава населения Западной Армении на Парижской мирной конференции (1919–1920 гг.)
4. *Нарине Маргарян (МИГА НАН РА)* Отуречивания детей армянской общины в государственных детских домах Османской империи (1915–1918 гг.)
5. *Нарек Погосян (МИГА НАН РА)* Понятие гуманитарной интервенции в исследованиях Рафаеля Лемкина

Обсуждение

Секция

Исторические вопросы Геноцида армян

23 ноября 2016 г.

10:00–12:00

Зал заседаний Института истории НАН РА

Председатели – *Рубен Сафрасян, Мгер Оганнисян*

1. *Мелине Анумян (ЦИВЗА)* Османские источники о геноциде армян: новые документы относящиеся к судебному делу Йозгат
2. *Валерий Тунян (АГИУ)* Фальсификация Геноцида армян в истории Турции
3. *Феликс Мовсисян (ВГПУ)* Сионизм и Геноцид армян
4. *Шушан Хачатрян (МИГА НАН РА)* Случаи ритуализации насилий и убийств во время Геноцида армян
5. *Асмик Григорян (ИАЭ НАН РА)* От Геноцида армян до «4-дневной войны»: культурные факторы легализации насилия

Обсуждение

**ПЛЕНАРНОЕ ЗАСЕДАНИЕ И ЗАКРЫТИЕ
КОНФЕРЕНЦИИ**

23 ноября 2016 г.

12:20–13:20

Зал заседаний Президиума НАН РА

Сообщения председателей секций о результатах обсуждений

Заключительное слово

Академик - секретарь Отделения арменоведения и общественных наук НАН РА *Юрий Суварян*

СОКРАЩЕНИЯ

АГИУ – Армянский государственный инженерный университет

ВГПУ – Ванадзорский государственный педагогический университет

ЕГУ – Ереванский государственный университет

ИАЭ НАН РА – Институт археологии и этнографии НАН РА

ИАЯ НАН РА – Институт языка им. Гр. Ачаряна НАН РА

ИВ НАН РА – Институт востоковедения НАН РА

ИГН НАН РА – Институт геологических наук НАН РА

ИИск. НАН РА – Институт искусств НАН РА

ИИ НАН РА – Институт истории НАН РА

ИЛ НАН РА – Институт литературы НАН РА им. М. Абеяна

ИЭ НАН РА – Институт экономики НАН РА

МИГА НАН РА – Музей-институт Геноцида армян НАН РА

НАА – Национальный архив Армении

НИМДР – Научно-исследовательский институт и музей древних рукописей Матенадаран

ЦИВЗА – Центр исследования вопросов Западной Армении и западных армян

ШЦАИ НАН РА – Ширакский центр арменоведческих исследований НАН РА

ORGANIZING COMMITTEE

YURI SUVARYAN	Academician- Secretary of the Division of Armenology and Social Sciences of NAS RA
ARAM SIMONYAN	Rector of Yerevan State University (YSU)
ASHOT MELKONYAN	Director of the Institute of History of NAS RA
RUBEN SAFRASTYAN	Director of the Institute of Oriental Studies of NAS RA
VLADIMIR HARUTUNYAN	Director of M. Kotanyan Institute of Economy of NAS RA
PAVEL AVETISYAN	Director of Institute of Archeology and Ethnography of NAS RA
ARARAT AGHASYAN	Director of the Institute of Art of NAS RA
GEVORG POGHOSYAN	Director of the Institute of Philosophy, Sociology and Law of NAS RA
VARDAN DEVRIKYAN	Director of M.Abeghyan Institute of Literature of NAS RA
EDIK MINASYAN	Dean of Department of History of YSU
GAGIK GHAZINYAN	Dean of Law Department of YSU
ARMEN MARUKYAN	Head of Department of Armenian Question and Armenian Genocide History of Institute of History of NAS RA
SUREN MANUKYAN	Deputy Director of Museum-institute of the Armenian Genocide of NAS RA

OPENING CEREMONY OF THE CONFERENCE AND PLENARY SESSION

22 November 2016

10:00–12:00

Conference Hall of the Presidium of NAS RA

Opening Speech

Academician- Secretary of the Division of Armenology and Social Sciences of NAS RA *Yuri Suvaryan*

Welcome Speech

Rector of Yerevan State University
Aram Simonyan

Director of the Institute of History of NAS RA
Ashot Melkonyan

Director of the Institute of Oriental Studies of NAS RA
Ruben Safrastyan

Presentations

Ewa Salkevich-Myunerlin (Poland) Reparation for Armenian Genocide
Based on International Law

Armen Marukyan (Armenia) About Some Outlines of the Possible
Road Map of Overcoming Consequences of the Armenian Genocide

Haroutioun Khatchadourian (France) Information Representation and
Compensation

Ara Papyan (Center «Modus vivendi») Arbitral Award of Woodrow Wilson (on November 22, 1920) as a Legal Basis of Territorial Integrity of the Republic of Armenia

Section

Financial and Property Losses of the Armenian People Owing to the Armenian Genocide

22 November 2016

12:20–14:20

Conference Hall of the Presidium of NAS RA

Chairmen: *Vladimir Harutunyan, Edik Minasyan*

1. *Hayk Melik-Adamyanyan (IGS NAS RA)* Mineral Resources of the Ottoman Empire in the Context of the Material Property Damage to Armenians During the Genocide (1894–1923)
2. *Amatouni Virabyan, Gohar Avagyan (NAA)* Material Losses of the Armenians of Erzurum Vilayet Owing to the Genocide
3. *Anahit Astoyan (IE NAS RA)* The Financial and Economic Situation and Material Losses of the Armenians in the Province of Bursa During the Armenian Genocide
4. *Ani Voskanyan (IE NAS RA)* The Financial and Economic Situation and Material Losses of the Armenians in the Province of Adana During the Armenian Genocide
5. *Anush Hovhannisyan (IOS NAS RA)* The Armenian Community Foundations' Property Issue in the Turkish Republic: Continuity of Dispossession Policy

6. *Harutyun Marutyun (IAE NAS RA)* From the Jewish Experience of Receiving Compensation: Creation and Activity of the Conferences of Requirements Organization

Discussion

Section

Legal Issues, and Cultural and Civilization Losses of the Armenian People Owing to the Armenian Genocide

22 November 2016

12:20–14:20

Conference Hall of Institute of History of NAS RA

Chairmen: *Ararat Aghasyan, Pavel Avetisyan*

1. *Artur Vagharshyan (YSU)* Armenian Question as a Problem of National-Constitutional Policy
2. *Seda Gasparyan (YSU)* The 1948 UN Convention on Genocide and the Responsibility of Turkey for the Delinquent Actions of its Predecessors
3. *Edik Minasyan (YSU)* Problems of the International Recognition of the Armenian Genocide and Compensation in the Official Documents of RA Independence Period
4. *Hasmik Stepanyan (IOS NAS RA)* The Armenian Genocide and Ministerial, Administrative and Diplomatic Staff of the Ottoman Empire
5. *Martik Gasparyan (Armenian scientific center of Russian academy of natural sciences)* Qualimetric Valuation Methods of Cultural Heritage and Damage to Cultural Heritage from “Culturacide” and Genocide for Reparations and Restitutions

6. **David Kertmenjian (IA NAS RA)** New developments of memorial architecture in Armenia from independence period

Discussion

Section

**Reflection of the Armenian Genocide and
reparation problem in literature**

22 November 2016

12:20–14:20

Conference Hall of Institute of of Oriental Studies of NAS RA

Chairmen: ***Vardan Devrikyan, Artsrun Avagyan***

1. ***Knarik Ter-Davtyan-Arevshatyan (RIMAM)*** Karapet Gabikyan's Book «Destruction of Small Armenia and its Great Capital of Sebastiya» as the Important Primary Source for the History of the Armenian Genocide
2. ***Inga Avagyan (SCAS NAS RA), Hasmik Hmayakyan (IAE NAS RA)*** G. Hmayakyan's Memories of «My History» and His work «Chaplet» Devoted to Great Genocide
3. ***Lusine Vardanyan (IL NAS RA)*** The Story of Elif Shafak about Istanbul and the Armenian Genocide: literature and truth
4. ***Susanna Hovhannisyanyan (IL NAS RA)*** Hovhanness Tumanyan as witness and bearer of requirements
5. ***Armen Karapetyan (IH NAS RA)*** Fears on Possible Loss of the Western Armenia on Pages of «Armenia» Newspaper
6. ***Karine Araqelyan (AIL NAS RA)*** Publicizing of the Armenian Genocide on pages of the Armenian press of Lebanon

Discussion

Section
**Demographic Losses of the Armenian People Owing to the
Armenian Genocide**

23 November 2016

10:00–12:00

Conference Hall of the Presidium of NAS RA

Chairmen: *Gevorg Poghosyan, Armen Marukyan*

1. *Gegham Badalyan (YSU)* The Armenian population of the county of Sparakert of Bitlis Province in 1914.
2. *Arpine Bablumyan (IH NAS RA)*, The Armenian Population of Kharberd Province in 1916–1923 (Historical and Demographic Research)
3. *Robert Tatoyan (MIGA NAS RA)* The Questions of Number of Western Armenians and of the Ethnic Composition of Population of Western Armenia at the Paris Peace Conference in 1919–1920
4. *Narine Margaryan (MIGA NAS RA)* The Turkification of the Armenian Children in the Ottoman Empire's State Orphanages (1915–1918)
5. *Narek Poghosyan (MIGA NAS RA)* Concept of Humanitarian Intervention in Raphael Lemkin's Researches

Discussion

Section

Historical Questions of the Armenian Genocide

23 November 2016

10:00–12:00

Conference Hall of Institute of History of NAS RA

Chairmen: *Ruben Safrastyan, Mher Hovhannisyan*

1. *Meline Anumyan (WAQRC)* The Ottoman Sources on the Armenian Genocide: New Documents on Yozgat Trials
2. *Valery Tunyan (ASEU)* Falsification of the Armenian Genocide in the History of Turkey
3. *Feliks Movsisyan (VSPU)* Zionism and the Armenian Genocide
4. *Shushan Khachatryan (MIGA NAS RA)* Cases of the Ritualization of Violence and Murders During the Armenian Genocide
5. *Hasmik Grigoryan (IAE NAS RA)* From the Armenian Genocide to the «4-Day War»: Cultural Factors of Violence Legalization

Discussion

PLENARY SESSION AND CLOSING CEREMONY OF THE CONFERENCE

23 November 2016

12:20–13:20

Conference Hall of the Presidium of NAS RA

The Reports of the Chairmen of the Sections on the Results of Discussions

Concluding Remarks

Academician- Secretary of the Division of Armenology and Social Sciences of NAS RA *Yuri Suvaryan*

REDUCTIONS

AIL NAS RA – Gr. Acharyan Institute of language of NAS RA
ASEU – Armenian State Engineering University
IA NAS RA – Institute of Art of NAS RA
IAE NAS RA – Institute of Archeology and Ethnography of NAS RA
IE NAS RA – M. Kotanyan Institute of Economy of NAS RA
IGS NAS RA - Institute of Geological Sciences of NAS RA
IH NAS RA– Institute of History of NAS RA
IL NAS RA – M. Abeghyan Institute of Literature of NAS RA
IOS NAS RA – Institute of Oriental Studies of NAS RA
MIGA NAS RA – Museum-Institute of the Armenian Genocide
of NAS RA
NAA – National Archive of Armenia
RIMAM – Research Institute and Museum of Ancient Manuscripts
Matenadaran
SCAS NAS RA – Shirak Center of Armenology Studies of NAS RA
VSPU – Vanadzor State Pedagogical University
WAQRC –Western Armenia and Western Armenians Questions
Research Center
YSU – Yerevan State University